

Zápis z obhajoby disertační práce PhDr. Vojtěcha Veselého konané 23. 6. 2014.

Téma práce: „Projekce presupozic v češtině“

Členové komise: prof. PhDr. Petr Mareš, CSc. (předseda komise), prof. PhDr. Alena Macurová, CSc. (školitelka), prof. PhDr. Jarmila Panevová, DrSc., prof. PhDr. Oldřich Uličný, DrSc., PhDr. PaedDr. Miloslav Vondráček, Ph.D. (omluven)

Oponenti: prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc. (omluvena), Mgr. Jana Bílková, Ph.D. (omluvena)

Předseda komise profesor Mareš zahájil obhajobu a představil přítomným kandidáta. Školitelka profesorka Macurová představila kandidáta a informovala o průběhu jeho studia a studijních a pracovních aktivitách (v r. 2006 V. Veselý nastoupil do doktorského studia, v r. 2007 získal titul PhDr., pracuje v Ústavu pro jazyk český v odd. gramatiky a v odd. současné lexikologie a lexikografie). Školitelka zhodnotila disertační práci kandidáta, zdůraznila metodologický přínos práce a vhodně uplatněné multidisciplinární zázemí a doporučila práci k obhajobě.

Kandidát V. Veselý seznámil přítomné se svou disertační prací. Formou prezentace představil zejména terminologické ukotvení problematiky; poukázal na odlišnost pragmatického a sémantického přístupu k problematice zkoumání presupozic; představil nejvlivnější modely projekce presupozic; uvedl přehled spouštěčů presupozic a představil svou analýzu a její výsledky.

Poté předseda komise přednesl závěry oponentských posudků. Dle posudku profesorky Hajičové je disertační práce V. Veselého obsahově i formálně kvalitním příspěvkem ke zkoumané problematice, oponentka v posudku doporučila práci k obhajobě. V posudku doktorky Bílkové byla vyzvednuta jasná, logická struktura disertační práce, její textová vyváženost. Oponentka považuje práci za přínosnou a doporučila ji v posudku k obhajobě. V posudcích zazněly výzvy 1) k vyjasnění teoretického vymezení vztahu presupozic k negaci výroku; 2) k vyjasnění účinku změny intonačního centra doplňovací otázky na její presupozice; 3) k doplnění argumentů pro realizaci objektivního slovosledu ve větě *Také Petra si umyla boty*; aj.

Kandidát V. Veselý poděkoval za podnětné připomínky v oponentských posudcích a odpověděl na dotazy oponentů. 1) V práci nezachytil vztah presupozice k negativnímu výroku, neboť jeho pojetí presupozic je spíše pragmatické než sémantické a klasické pojetí presupozice opřené o vztah k negaci výroku vylučuje ze skupiny spouštěčů presupozic některá příslovce a částice (*také, znova*). 2) Doplňovací otázka je podle názoru kandidáta asociována s presupozicí i v případech, kdy je intonační centrum umístěno jinde než na

tázacím výrazu. 3) Uvedená věta je přirozenou odpovědí na testovací otázku *Martin si umyl boty. Co udělala Petra?*, pokud je subjekt pronominalizován: *Také ona...*

Na odpovědi kandidáta zareagovali členové komise v diskusi a vznesli další dotazy k disertační práci. Profesorka Panevová se vyjádřila k problematice projekce presupozic v některých typech souvětí; poznamenala, že klasifikace typů analyzovaných vět by mohla být pro další zkoumání této problematiky přínosná. V. Veselý souhlasil s možným přínosem takové klasifikace, zároveň objasnil své postupy při analýze presupozic u souvětí: při recepci textu je relevantní vztah mezi presupozicemi jednotlivých vět a průběžně inkrementovaným globálním kontextem, projekce presupozic mezi větou a souvětím je tedy spíše jen teoretický problém; svá tvrzení kandidát podpořil uvedením příkladů. Profesor Uličný v diskusi vznesl dotaz na teoretické vymezení a kandidátovo pojetí termínů implikace/implikatura; globální akomodace / lokální akomodace. Kandidát terminologii objasnil s oporou o odbornou literaturu, z níž čerpal.

Po diskusi následovalo tajné hlasování, poté vyhlášení jeho výsledku: členů komise 5, přítomni 4 členové, kladné hlasy 4. Komise navrhla udělit kandidátu Vojtěchu Veselému titul doktor (Ph.D.).

Zapsala: Mgr. Zuzana Děngeová

Podpis předsedy komise: 

